

Laureaților Premiului Național, ediția 2015, le-a fost înmănată înalta distincție de stat!

La 26 august în cadrul Galei Premiului Național, ediția 2015, la Palatul Republicii a avut loc Ceremonia de înmânare a înaltei distincții. Printre premianții în domeniile știință, tehnologii, cultură și artă a fost și dl Ion Bahnarel – doctor habilitat în medicină, profesor universitar și dna Liuba Corețchi – doctor habilitat în biologie, conferențiar cercetător, în echi-

pă cu dnii Oleg Lozan – doctor habilitat în medicină, profesor universitar, Vasile Jovmir – doctor habilitat în medicină, profesor universitar, Leonid Voloșciuc – doctor habilitat în biologie, profesor cercetător dna Victoria Ivanov – doctor habilitat în medicină, profesor cercetător, pentru aportul considerabil în „**IMPLEMENTAREA CONCEPTULUI NOII SĂNĂȚĂȚI PUBLICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA**”.

Premizele inițierii activității de cercetare, inovare și transfer tehnologic în implementarea noii sănătăți publice. Trecerea la Noua Sănătate Publică a fost condiționată, în timp și spațiu, de noile probleme politice, economice, sociale, științifice, medicale și de altă natură în legătură cu dobândirea independenței țării, trecerea la alt sistem politic, economic și social, procesul de integrare Europeană a țării, experiență avansată a țărilor dezvoltate și, bine înțeles, situația reală din Republica Moldova. În acest sens, colectivul de autori a evaluat prin prisma celor 10 acțiuni esențiale de sănătate publică activitatea lor comună și individuală pentru aprecierea eforturilor și rezultatelor în zidirea Noii Sănătăți Publice în Republica Moldova. Eforturile echipei de autori au fost axate pe elaborarea, promovarea și implementarea documentelor legislative, normative, metodice și didactice în protecția sănătății, profilaxia bolilor și promovarea sănătății, în contextul implementării Noii Sănătăți Publice în Republica Moldova.

Luând în considerație impactul considerabil al bolilor nontransmisibile în morbiditatea, mortalitatea și invaliditatea populației Republicii Moldova, a fost efectuată ierarhizarea atât a bolilor, cât și a factorilor de risc. Ca rezultat autorii au participat activ la elaborarea conceptelor, proiectelor de acte normative privind combaterea și controlul principalilor factori de risc, cum ar fi tabagismul, alcoolismul, obezitatea și sedentarismul, alimentația nesănătoasă și nerațională, tradițiile și obiceiurile nesănătoase etc. Astfel, autorii au inițiat/participat la elaborarea, promovarea și implementarea unui set complex de acte normative, care vizează atât controlul, cât și monitorizarea, contracararea și diminuarea acestor factori de risc pentru bolile nontransmisibile, cât și elaborarea recomandărilor privind eforturile intersectoriale în protecția sănătății, profilaxia bolilor și promovarea sănătății. Principalele eforturi au fost îndreptate în domeniul utilizării apei de calitate garantată, alimentelor sănătoase, efortului fizic sistematic,

combaterea tabagismului, alcoolismului, stresului, deprinderilor dăunătoare, educației pentru sănătate etc. Concomitent a fost implementat un complex de măsuri, menit să reducă din impactul maladiilor non-transmisibile.

Formele și căile de valorificare a rezultatelor obținute: Principalele rezultate științifice ale autorilor sunt reflectate în peste **1316 lucrări științifice, inclusiv 116 monografii și ghiduri; 16 manuale și îndrumări metodico-didactice; 4 capitole în monografii, inclusiv 1 în culegere peste hotare; 12 articole în reviste cu impact factor, 57 brevete de invenții**

și 35 certificate de inovare. Ciclul de lucrări, prezentat la concurs, a fost apreciat la Simpozioane, Târguri, Expoziții, Congrese cu 89 mențiuni, inclusiv **24 diplome de mențiune, 42 medalii de aur, 20 de argint, 4 de bronz și 7 premii speciale.** Autorii au participat la multiple reuniuni de nivel european cu diverse rapoarte ce țin de sănătatea publică, radioprotecție și securitate nucleară. Autorii sunt experți ai OMS, AIEA, Asociația Europeană a Școlilor de Sănătate Publică, Instituția Publică Consiliul Consultativ de Expertiză a proiectelor din sfera științei și inovării naționale și internaționale.